

“KERA”

SELETUSKIRI

Uus Maailm on ilmselt enamus tallinlaste silmis asumipõhise kogukonnaelu eestvedajaks ja suunanäitajaks. See on Uue Maailma identiteedi oluline osa.

Kogukondliku eluviisi eelduseks on inimestevahelise turvavõrgustiku tekkimine ja kontakti loomine oma asumi inimestega, tänu millele tekib ka kokkukuuluvustunne. Selle üheks oluliseks ruumiliseks eelduseks on inimestele mõeldud tänavaruum- tänav kui elutuba, mis pakub tegevusi igas vanuses inimesele, nii kohalikule kui ka külalisele. Tänavaruum loob võimaluse juhuslikeks kohtumisteks ja kontakti tekkeks inimeste vahel. Tänavaruum on vaheldust pakkuv.

Ajaloolistes küldes on olnud inimeste kogunemis- ja kohtumisaikadeks teede ristumiskohad. Seal peeti küla koosolekuid, tähistati koos olulisemaid tähtpäevi ja laatasid. Ilmselt on põhjus selles, et ristmikud pakuvad avaramat ruumi võrreldes tänavaga või külavaheteega, mistõttu mahub sinna samaaegselt rohkem inimesi. Selles peitub ka idee, et inimesed tulevad kohtumiseks justkui üksteisele vastu. Ka Uue Maailma esimeste kogukonnaürituste ajal oli just ristmik see koht, mis pandi liiklusele kinni, et anda see ruum inimestele. Ristmikest saavad ürituste ajal väljakud.

Oleme enda projektis seda ruumilist potentsiaali esile tõstnud ja edasi arendanud. Tänavate ristumiskohtadesse on loodud tänavast eristuv, avaram väljaku ala, mis toimib lokaalsete tõmbepunktidenä. Need kohad kannavad asumile omast identiteeti läbi kohaspetsiifiliste tegevuste ja ühtse inventari disaini. Iga väljaku kesksel kohal ripub üks suur efemeerne “kera”. Kera on lihtne geomeetiline kujund, ajatu ja abstraktne. Uues Maailmas saab seda kujundit seostada ka planeetidest lähtuvate tänavanimedega. See loob platsidel ainuomast kohatunnetust, aga samas aitab siduda ideeliselt Koidu tänavat ühtseks tervikuks. Pimedal ajal kumab kera õrnalt, luues põnevat meeleolu. Kuma on nii nõrk, et ei häiri ümbritsevate hoonete elanikke.

Väljakud loovad tänavaruumile vaheldusrikkuse. Väljakutel on liikumise eelis antud jalakäijale, ristmikku saab vabalt ületada igas suunas. Ürituste ajal saab autoliikluse nendel ristmikel sulgeda ja paigutada sinna ajutised lavad.

ÜHENDUSTE PARANDAMINE

Koidu ja Väike-Ameerika rist kui Uue Maailma keskus

Koidu tänav on Uue Maailma asumis selgroog. Hetkel domineerib tänaval autoliiklus ja parkimine. Aga sellel on hea ruumiline eeldus saada ka jalakäijate jaoks asumis peatänavaks. Kuna tänav on paralleelne autoliikluse ühe tuiksonega- Tehnika tänavaga, peaks kogu transiitliiklus olema suunatud sinna ja jalakäijad suunatud Koidu tänavale, mis võiks pakkuda meeldivat elamust ning vaheldusrikast ruumikogemust siin liikujale.

Selle üheks eelduseks on inimestele suunatud tänavaruum, kus kergliikleja on alati eelisseisundis. Inimestele suunatud tänavaruum tähendab ka suurendatud haljastuse osakaalu. Teiseks eelduseks on heade ühenduste loomine jalakäijale.

Koidu ja Väike-Ameerika rist kui Uue Maailma keskus

Üheks olulisemaks ühenduseks on Väike-Ameerika tänav, mis ühendab Kristiine asumis kesklinna suunaga ning kus liigub palju jalakäijaid. Praegu on Väike-Ameerika tänav kitsaste kõnniteedega autotee. Perspektiivis võiks muuta selle tänavalõigu Tehnika tänavatunnelist kuni Koidu tänavani jagatud liiklusega jalakäijate tänavaks, kust tohib ühesuunaliselt sõita vaid buss ja selle tänavalõigu elanik. Sarnast skeemi võiks pikendada Luha ristmikuni, mis on samuti Uue Maailma oluline sõlmpunkt, ning Koidu tänavat lõigule Rahu kahurist kuni Uue Maailma seltsimaja esise alanini, kuid lubada nendele lõikudele ka teised autod. Koidu ja Väike-Ameerika ristumisele tekiks jagatud liiklusega ristkujuline ala, mis muuhulgas tähistaks ka Uue Maailma mõttelist keskust.

Ühendus pargi tänav ja kooli vahel

Sarnaselt Koidu ja Väike-Ameerika tänavat ristkujulise alaga on ka kooli ja Koidu pargi vaheline ala erinevalt ülejäänud tänavast ja väljakutest tähistatud ühtlase katendiga, mis tähistab, et siin on liiklus rahulikum ja tänavaruum igas mõttes jagatud. Tähistatud on vaid sõidutee mõttelised jooned. Siin asub kooli dropoff ala, mis on liigendatud madala hajastusega. Pargi ja tänavat piiril asuvad erinevad loodusõpet toetavad elemendid, mis toetavad ka pargi elurikkuse mitmekesistamist.

Ühendus Vana-Lõuna tänavaga

Koidu tänavat mõtteline sillutus jätkub Pärnu mnt viadukti alt kuni Vana-Lõuna tänavani. Ühendus on teostatud nii, et jalakäijad ja jalgratturid saaksid võimalikult otse ja mugavalt liikuda (erinevalt autodest, kes peavad kurvis kiirust alandama) edasi Tehnika või Vana-Lõuna kergliiklusteedele. Oluline jalakäijate siht on ka ristisuunas kulgev ühendus Kitseküla raudteeületuskoha ja kesklinna vahelisel suunal, millega on töös arvestatud.

Ühendus Kassisaba poolse Koidu tänavat lõiguga

Täna Uuest Maailmast mööda Koidu tänavat Kassisabasse liikudes peab ületama keeruka ja aeganõudva Endla tänavat ristmiku. Projektlahenduses on võetud eesmärgiks jalakäija võimalikult mugavat ja otse liikumist kahe asumis vahel. See eeldab tänase trammiprojekti lahenduse ümbervaatamist ning trammipeatuse nihutamist nt Suur-Ameerika tänavat poole.

RISTMIKUD KUI VÄLJAKUD

Väljakud oleme planeerinud nelja olulisemasse tänavate sõlmpunkti. Nendes kohtades parandavad väljakud ühendusi kõrvalolevate parkide ja külgnevates hoonetes olevate äripindadega.

Koidu tänava südameks on seltsimaja esine väljak, mis on pinnalt kõige suurem. Väljak tõstab seltsimaja esile, parandab selle ligipääsetavust. Seltsimaja ees, kõrval ja taga on sellega seotud tegevused- kogukonnaaed, suur piknikulaud, teadete tahvel, lastemänguväljak, joogiveekraan ja erinevad istumisvõimalused. Restoranihoone ja selle väliterrassi juurde on ette nähtud avaram ajutise lava asukoht. Selle jaoks on suurem osa platsi inventari liigutatav.

Teine olulisem plats asub Koidu pargi nurgal. Sealt kaudu liigub suurem osa inimesi pargi alale. Väljakuga parandame ligipääsetavust parki ning loome külgnevate hoonete äripindadele väljakuga seotud väliterrassi alad.

Kolmas plats asub Koidu tänava haljaku nurgal, mille potentsiaal pargina on praegu kasutamata, kuid mille kaudu liiguvad lapsed kooli ja koju. Platsiga tõstame praegu tähelepanuta jäänud haljaku esile, parandame selle ligipääsetavust, loome nurgapealsetele äripindadele väliterrassi ala. Väljakule võiks ette näha lastele suunatud tegevusi.

Neljas plats asub Rahu kahuri ristmikus, mille asukoht jääb samaks. Lisaks pakub väljak istumisvõimalusi ja lava asukohta üristuste ajaks.

TÄNAVARUUM

Projektlahendus pakub tänavale välja 3 erinevat tüüpi tänavalõikeid vastavalt tänava laiusele ja väljapakutud funktsioonile. Kõikidele tüüpidele on omane, et erinevad sillutised on viidud ühte tasapinda, mis iseenesest peaks tooma autode kiirused alla kuna tekib vajadus teisi liiklejaid jälgida. Samuti ühendab kõiki tüüpe murtud vabakujulise kiviga markeeritud ala autode jaoks (2 rada).

Autodele mõeldud puhasruum on 2.25m, millele lisandub sõiduradade keskel ja servades 30cm puhverruum. Selline jaotus muudab raja visuaalselt kitsaks ja vähendab seega autode kiirust, samas võimaldab puhverala arvelt kõik vajalikud manöövrid edukalt sooritada.

Lai tänavaosas (Vana-Lõuna tänavast kuni Videviku tänavani)

Laias tänavaosas lisandub autotsõidu radadele mõlemal pool parkimise(peatumise) ja madala eririndelise haljastusega, vihmapeenarde ja valgustitega (ainult ühel pool) 2m riba. See loob mõnusa ja turvalise puhvri ka kõnniteel liikuvale jalakäijale. See rida on tihedate katkestustega, et võimaldada vabalt liikumist ühelt tänavapoolt teisele. Selle ribaga külgneb mõlemal pool teede puude rida (üks olemasolev, teine lisanduv), mis vaheldub rattaparkimiste ja pinkidega. Vaba läbipääsuga jalakäijate ja jalgratturite teeriba on lõunapool veidi laiem. Hoonete servades on dreniv sillutisega 1m riba, mis vähendab kõva sillutise mahtu ja laseb vihmaveel hoonete vihmaveerennidest maapinda jõuda.

Kitsas tänavaosas (Luha tänavast kuni Endla tänavani)

Kitsas tänavaosas sarnaneb ülesehituselt laiale tänavaosale, kuid kahepoolse puiestee asemel on tänav kitsuse tõttu tänaval üks puuderida. Samuti on tänaval üks parkimise ja madalama eririndelise haljastusega riba koos vihmapeenardega.

Uue maailma keskuse tänavaosas (Videviku tänavast Luha tänavani)

See on täielikult jagatud liiklusega tänavaosas. See on kogu laiuses sillutatud sama katendiga, joontena eristuvad vaid autosõidurajad. Samuti on ühele tänavapoolle ette nähtud madalam haljastus koos vihmapeenardega ning valgustid. Teisel poolel on võimalik parkida, parkimiskohti liigendavad rattaparkimiskohad ning konteinerhaljastus. Ürituste ajaks on võimalik see tänavapool tühjaks teha.

Parkimiskohtade arvu on võimalik vastavalt vajadusele suurendada või vähendada (asendada haljastusega).

KATENDID

Tänaava osas on auode ala katendiks suuremõõdulised betoonplaadid.

Kõnniteede osas ning jagatud liiklusega lõigul on väiksem betoonplaat sillutis. Kitsad vuugivahed muudavad ka tõukerattaga liikumise mugavaks.

Platside katend on kogu ulatuses taaskasutatud sillutise või asfaldi tükkidega mosaiik betoonplaadid.

Autode ala märgistusena ja hoonete servades on vabakujuline murtud kivi. Hoonete servades laseb paigaldusviis vihmavett läbi.

Ehitustööde käigus leitud munakivi taaskasutatakse samas asukohas hoone servades.

HALJASTUS

Olemasolev kõrghaljastus säilitatakse. Tänavatel suurendame haljastuse osakaalu. Laiemas Koidu tänaava osas seltsimajast kuni Pärnu maanteeeni loome kahepoolse puiestee, mis katkeb vaid väljakute kohas. Kuna selles lõigus on hoonestus kõrgem, võiks ka istutatavad puudeliigid olla suuremakasvulised, näiteks kastan, mida on juba praegu piirkonnas kasutatud.

Kitsamas osas Luha tänavast kuni Suur-Ameerika tänavani on ühepoolne puiestee ning madalamad puuliigid, pihlakas, mida on juba praegu piirkonnas kasutatud.

Kogu tänaava pikkuses on poolkõrge haljastusega vihmapeenrad, kuhu talvel kuhjata lund.

Jagatud liiklusega lõigul Luha tänavast kuni seltsimajani on teisaldatav konteinerhaljastus, mis võimaldab sealsel kitsal lõigul ka ürituste ajal paremat ruumikasutust.

Poolmadalas ja madalas eririndelises haljastuses kasutada madalat sirelit, madalaid niidutaimi ja kõrrelisi, kukerpuud, kibuvitsa.

INVENTAR

Tänaava lõikudel on pingid, toolid, rattahoidjad jms inventar valmistoodekena (Nt Extery). Platsi kohtades on erilahendusega mööbel. Selle disain lähtub lihtsast geomeetrisest kujundist- kerast ja ringist, mis on tõlgendatav ka tänavanimede planeetide temaatikaga, kuid oma abstraktsuses tegelikult neutraalne ja ajatu.

Olemasolevad metallist valgustipostid taaskasutatakse lõigul Pärnu maanteest kuni seltsimaja esise platsini. Vajadusel tehakse koopiaid juurde. Seltsimaja platsist kuni Suur-Ameerika tänavani on uute metallist laternapostide disain tuletatud Tallinna puitasumitele iseloomulikust diagonaalse toepostiga laternapostist. See on madalam, nagu ka selles lõigus olev hoonestus.

Tehnilised andmed:

Katendatud alade pindala – 19000m²

Haljasalade pindala – 2500m²

Säilitavate puude arv – kõik puud on säilitatud

Lisatud puude arv 83

Parkimiskohtade arv 84 (lahendus võimaldab vajadusel lisada rohkem)

Jalgrataste parkimiskohtade arv 185 (lahendus võimaldab vajadusel lisada rohkem)

Istumiskohti umbes 250 (lahendus võimaldab vajadusel lisada rohkem)

Kasutatavad taimed: kastan, pihkakas, madal sirel, kukerpuu, kibuvits, madalad niidutaimed ja kõrrelised.